

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ *STUDIUL ARTELOR ȘI CULTUROLOGIE*

Cu titlu de manuscris:
CZU 782.8:781.6(043)

CEBAN (POSTOLACHE) INGA

***MUSICALUL ADIO CHIUSTENGE!* DE DUMITRU LUPU:**
LIMBAJ MUZICAL, ARHITECTONICĂ ȘI ASPECT
INTERPRETATIV

REZUMATUL TEZEI DE DOCTOR ÎN ARTE

SPECIALITATEA 653.01 – MUZICOLOGIE
(DOCTORAT PROFESIONAL)

Conducător de doctorat:
TCACENCO VICTORIA
prof.univ., dr.

Doctorand:
CEBAN (POSTOLACHE) INGA

CHIȘINĂU, 2024

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii doctorale *Studiul artelor și culturologie* a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Conducător științific: Tcacenco Victoria, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat:

1. Bunea Diana, președinte, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău, Republica Moldova.

2. Moraru Emilia, secretar, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău, Republica Moldova.

3. Tcacenco Victoria, conducător științific, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău, Republica Moldova.

4. Mironenco Elena, referent oficial, doctor habilitat, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău, Republica Moldova.

5. Mirea Ruxandra, referent oficial, doctor în muzică, conferențiar universitar, Universitatea “Ovidius” din Constanța

6. Granețkaia Lilia, referent oficial, conferențiar universitar, doctor în științe pedagogice, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Republica Moldova.

Susținerea va avea loc la data de **11. 09. 2024**, ora 14.00, la ședința Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (Chișinău, str. Alexei Mateevici, 87, Blocul II, Sala 52). Teza și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova (Chișinău, str. 31 August 1989, 78A), la biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (Chișinău, str. Alexei Mateevici, 87, Sala de lectură), cât și pe paginile web www.anacec.md și <https://amtap.md>

Referatul a fost expediat la data 12 august 2024.

Secretar științific al Comisiei de susținere a tezei:

Moraru Emilia, dr., conf. univ. _____

Conducător științific:

Tcacenco Victoria, dr., prof. univ. _____

Autor:

Ceban (Postolache) Inga _____

CUPRINS

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII.....	4
CONȚINUTUL TEZEI.....	9
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	11
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	15
PROGRAMUL CONCERTELOR DOCTORALE.....	19
LISTA PUBLICAȚILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI.....	20
PARTICIPAREA LA FORURILE ȘTIINȚIFICE.....	21
ADNOTARE (în limbile română, rusă și engleză).....	22

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei de cercetare. *Musicalul* este o producție teatrală caracteristică prin natura sentimentală și amuzantă, cu un scenariu simplu, dar distinctiv, oferind muzică, dans și dialog. În fiecare *musical* există o poveste, care poate reprezenta și o tragedie, farsă, dramă, poate reflecta tematica de dragoste profundă, sau poate conține conotații politice, filosofice și sociale. Indiferent de temă, intriga trebuie să fie prezentată într-un mod care să permită publicului să se bucure de o performanță spectaculară, care provoacă un impact emoțional sporit asupra spectatorului.

Deși *musicalul* are mulți precursori în genuri muzical-teatrale precum: *opereta*, *vodevilul*, *teatrul de revistă*, *music-hall* ș.a, ca gen distinct, al artei teatrale, el nu a fost recunoscut mult timp. Cu toate acestea, pe parcursul existenței sale, *musicalul* și-a dezvoltat propriile caracteristici care-l diferențiază de alte genuri muzicale.

Creșterea remarcabilă în popularitate a *musicalului* la nivel global și influența semnificativă al acestui gen în sfera muzical-teatral a devenit evidentă între anii 1970-1980. Celebrele *musicaluri* semnate de G. Gershwin, L. Bernstein, S. Sondheim, R. Rodgers, A. L. Webber ș. a., au dominat clasamentele de popularitate și de succes comercial în diverse domenii ale artelor spectacolului (teatru, cinema, televiziune). Ele au evidențiat o marcantă tendință către sintetizarea surselor stilistice și de gen, de origine diferită, provenite atât din muzica non-academică, cât și cea academică. Această tendință a devenit viabilă și pentru teatrul muzical de orientare non-academică din România.

Începând cu anii 1970, în România au apărut mai multe lucrări de acest gen create de compozitorii autohtoni precum: E. Roman – *Spune, inimioară spune* (1972), E. Deda – *Jocul de-a vacanța*, *Corina* (1977), *Fratele meu Charles* (1982); H. Mălineanu – *Au fost odata două orfeline* (1966) și *Bună seara domnule Wilde* (1971); G. Dendrino – *Lăsați-mă să cânt* și *Lysistrata* (1960); T. Popa – *Mexico Melody* (1968); N. Alifantis – *Trandafirii roșii* (1975), *Swanewit* (1973), *Nevestele vesele din Windsor* (1978) și *Falstaff Story* (1995); R. A. Diaconu – *Lutrec la bordel* (2011) și *Salome* (2012); V. Doboș – *Chitarele tinereții* (1978); D. Ștefănică – *Misterele Londrei* (1995); E. Sarossy – *Invitație la castel* (1982); S. Chifiriuc – *Căinele Grădinarului* (1988); L. Cavassi – *Mătușa mea, Faustina* (1975); A. Milea – *Leonce și Lena* (2013); C. Dăscălescu – *Necunoscuta și cei patru cavaleri*, *Alcor și Mona* (1970), *Fulgi de nea și diamante* (1982); M. Sebastian – *Jocul de-a vacanța*; M. Țicu – *Nota zero la purtare* ș.a.

Ca obiect de cercetare am ales *musicalul* compozitorului dobrogean Dumitru Lupu *Adio Chiustenge!*, compus în anul 2016. Inspirat din legendele Constanței, bazat pe subiectul original și semnat de un compozitor experimentat, autor al mai multor șlagăre, *Adio Chiustenge!* susține ideea de dezvoltare a culturii la nivel local și regional, de studiu a istoriei orașului și întruchiparea acesteia în creația artistică. Subliniem faptul că această tematică este una din prioritățile politicii culturale a Uniunii Europene.

Un alt motiv important care a determinat alegerea temei tezei, constă în faptul că autoarea acestei cercetări își desfășoară activitatea profesională în cadrul Universității *Ovidius*, Facultatea de Arte, Departamentul de Teatru, Muzică și Arte Vizuale din Constanța (România), unde predă disciplina *Tehnica vocală, Canto – Artele Spectacolului, Actorie*. Numerele vocale și corale din *musicalurile* universale și naționale, sunt incluse în programele de studiu ale disciplinelor menționate, prin practici de antrenament vocal și de cântat sistematic, pentru viitorii actori. Lucrarea de față are drept scop evidențierea lucrului cu actorul, pentru părțile vocale în creația aleasă, precum și activitatea profesorului în vederea pregătirii vocale a *musicalului*, al cărui autor este compozitorul Dumitru Lupu. Ținând cont de faptul că *musicalul* este un gen favorabil pentru diversificarea educației teatrale muzicale, prin integrarea activităților de pregătire și selecționarea atentă a materialelor, adaptate diverselor specializări, poate deveni un material adecvat pentru elaborarea metodologiei educaționale, în care particularitățile estetice și evoluția genului devin subiecte de învățare.

Scopul cercetării constă în fundamentarea aspectelor sonore ale *musicalului Adio Chiustenge!* de Dumitru Lupu, evidențiind particularitățile numerelor vocale precum și recomandări de ordin interpretativ.

Obiectivele cercetării:

- trecerea în revistă a parcursului genului de *musical* în spațiul românesc;
- studiul diverselor tipuri de surse dedicate genului de *musical* universal și național (monografii, articole științifice, recenzii teatrale, lucrări metodice dedicate problemelor tehnicii vocale, materiale notografice, audio, video etc.);
- analiza integrală a creației din punct de vedere al subiectului, conceptului, structurii, libretului, componente muzicale, aspecte dramatice și coregrafice;
- cercetarea numerelor vocale (arii, duete, ansambluri) din creația selectată;
- studierea detaliată a procedeelelor vocale, a dificultăților interpretative și recomandări privind rezolvarea acestora;
- cercetarea evoluției genului de *musical* în cultura muzicală non-academică românească.

Noutatea și originalitatea științifică rezidă în faptul că pentru prima dată în muzicologia din România și din Republica Moldova, se realizează o analiză aprofundată a creației muzical-teatrală *Adio Chiustenge!* de D. Lupu; sunt scoase în evidență procedee stilistice și de gen folosite de autor, sunt studiate aspecte ce țin de interpretarea vocală.

Noutatea conceptului artistic constă în interpretarea în premieră a ariilor și duetelor din *musicalul Adio Chiustenge!* de D. Lupu, în România și Republica Moldova. Partea artistică a tezei a fost prezentată în trei recitaluri pe parcursul studiilor: primul, intitulat *Musicalul Adio Chiustenge!, Arii și duete*, a avut loc la Universitatea *Ovidius* din Constanța în data de 11 mai 2022; al doilea recital cu titlul *Constanța oraș de poveste*, a făcut parte din Festivalul *Primăvara artelor* la Facultatea de Arte a Universității *Ovidius* din Constanța, organizat de Centrul de Cercetare Științifică și Creație Artistică *Euxin*, în data de 9 martie 2023; al treilea recital, *Adio Chiustenge!*, a avut loc la Centrul Artistic *Artcor*, AMTAP, Chișinău, în data de 24 martie 2023.

Metodologia aplicată în teză este concepută pentru a reflecta caracterul sintetic al acesteia, explorând genul *musicalului* printr-o abordare care integrează atât practica, cât și teoria, adaptată în mod specific contextului românesc, evitând în același timp formalitățile academice stricte.

Abordarea combină elemente științifice și empirice, exemplificând astfel conceptele teoretice într-un domeniu artistic orientat către acțiune și practică. Întrucât caracterul artei teatrale este integrator, separarea practicii de teorie devine dificilă, deoarece acestea se completează reciproc.

Metoda analitică presupune o abordare detaliată și sistematică a diverselor elemente constitutive ale unui *musical*, inclusiv structura melodică, armonia, ritmul, timbrul vocal și formele muzicale. Această metodă implică analiza minuțioasă și detaliată a *musicalului Adio Chiustenge!*, împreună cu investigarea contextului istoric, cultural și social în care acesta a fost creat.

Metodele de cercetare în domeniul *musicalului* includ abordarea istorică pentru documentare și prezentarea evoluției genului, analiza criticilor teatrale, perspectivele sociologice și muzicologia istorică și teoretică.

Metoda comparativă este utilizată pentru a evidenția particularitățile stilistice și interpretative în fenomenele artistice studiate.

Metoda descriptivă este utilizată pentru a organiza în mod logic datele colectate în cadrul studiului științific.

Metoda arhetipală, intermedialitatea și intertextualitatea sunt perspectivele de abordare

a libretului, întru relevarea teatralității la nivel de personaj, atmosferă a spectacolului. Acestea au stat la baza investigării teatralității în *musical* (capitolul doi) la nivel de spațiu-timp al acțiunii spectaculare și de viziuni; au fost elaborate prin strânsa colaborare cu autoarea libretului, Carmen Aldea Vlad.

În teză au fost folosite și metode ce țin de teoria și arta interpretării, în special, analiza interpretativă complexă a numerelor vocale, în raport cu analiza metodico-didactică a acestora. Metodele au permis formularea unor idei și recomandări, în special, în elaborarea unor tratări interpretative complexe, referitoare la obiectul de studiu (regăsite în concluzii generale și recomandări). Abordările metodologice sunt evidente atât în analiza temelor urmărite, cât și în examinarea bibliografiei relevante, astfel conferind metodologiei de cercetare un caracter sintetic și aplicabil în practică.

Valoarea aplicativă a tezei. Lucrarea de față se adresează celor care aspiră să devină creatori într-un domeniu spectacular, dar lipsit de tradiție în România și Republica Moldova, își propune să faciliteze procesul de formare al celor interesați să-și dezvolte abilitățile de interpretare/formare în acest domeniu. Materialele și concluziile acestei teze pot fi utile atât în practica interpretativă a actorilor de teatru muzical, cât și în procesul didactic din instituțiile de învățământ superior cu profil muzical și teatral.

Implementarea rezultatelor științifice. Teza a fost realizată în cadrul Școlii doctorale *Studiul artelor și Culturologie* a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău, Republica Moldova. Rezultatele sunt reflectate în 6 articole științifice publicate și în comunicările prezentate în cadrul a 6 conferințe științifice naționale și internaționale:

1. Postolache Inga *Premisele apariției musicalului românesc: pagini de istorie*. În *Cultura și Arta: cercetare, valorificare, promovare*. Chișinău, 2023, pp. 89-96. ISBN: 979-0-3481-0105-7.

2. Постолаке Инга *Западный мюзикл на румынской сцене*. Сборник материалов 12 Всероссийской научно- практической конференции (с международным участием). «Диалоги о культуре и искусстве». Пермь: Пермский Государственный Институт Культуры, 2022, с. 848-856. ISBN: 978-5-91201-427-7.

3. Postolache Inga *Genres of Non-academic Musical Theater in Romania: Pages of History*. In: *Education, Research, Creation*. Universitatea Ovidius, Constanța, România, 2023, Vol. 9 No.1, pp. 347-356. ISSN: 2285-4223, ISSN: 2601-3002.

4. Ceban Inga *Musicalul Adio Chiustenge! al compozitorului dobrogean Dumitru Lupu și libretista Carmen Aldea Vlad: subiect și dramaturgie*. În: *Revista de studii culturale și literatură Dialogica*. Chișinău, 2024, nr.2, pp 50-55, ISSN: 2587-369.

5. Ceban Inga *O caracterizare sonoră a personajelor din musicalul „Adio Chiustenge!”*, de Dumitru Lupu în: Studii de Știință și Cultură – Vasile Goldiș University Press, Arad, România, Vol. 10, No.2, 2024, pp.156-164. ISSN: 1841–1401, Online ISSN: 2067 – 5135.

6. Ceban Inga *The Arias of the Musical Adio Chiustenge!: Stylistic and Genre Aspects, Vocal Techniques, Interpretative Difficulties* In: Education, Research, Creation. Universitatea Ovidius, Constanța, România, 2024, Vol. 10 No.1, pp. 51-55. ISSN: 2285-4223, Online-ISSN: 2601-3002.

Materialele tezei au fost prezentate în cadrul a 6 conferințe științifice:

1. Postolache Inga. *Premisele apariției musicalului românesc: pagini de istorie/ Premises of the appearance of the romanian musical: pages of history*, Conferința Științifică Națională a doctoranzilor și conducătorilor de doctorat *Cultura și Artă: cercetare, valorificare, promovare*, AMTAP, Chișinău, 10 decembrie 2021.

2. Postolache Inga. *Premisele apariției musicalului românesc, Valorificarea și conservarea prin digitizare a colecțiilor de muzică academică și tradițională din Republica Moldova*, AMTAP, Chișinău, 22 februarie 2022.

3. Постолаке Инга. *Западный мюзикл на румынской сцене. Всероссийская научно-практическая конференция* (с международным участием), Perm, Russia, 12 octombrie 2022.

4. Postolache Inga. *Genres of Non-academic Musical Theater in Romania: Pages of History*. Simpozionul Internațional *Învățământ, Cercetare, Creație*, (ICC 2022), Constanța, Facultatea de Arte, 09 iunie 2022.

5. Postolache Inga. *Genul de teatru muzical non-academic din România: pagini de istorie*. Simpozionul Internațional *Învățământ, Cercetare, Creație*, Constanța (ICC 2023), Facultatea de Arte, 30 mai 2023.

6. Ceban Inga. *The Arias of the Musical Adio Chiustenge!: Stylistic and Genre Aspects, Vocal Techniques, Interpretative Difficulties*, Simpozionul Internațional *Învățământ, Cercetare, Creație*, Constanța (ICC2024), Facultatea de Arte, 08 iunie 2024.

Cuvintele-cheie: arie, canto, dans, dramaturgie muzicală, duet, *musical*, teatrul muzical de orientare non-academică.

CONȚINUTUL TEZEI

Sumarul compartimentelor tezei - lucrarea este compusă din introducere, 2 capitole de bază, concluzii generale, recomandări, bibliografie și declarația de asumare a răspunderii.

Introducerea reflectă actualitatea și importanța problemei abordate, scopul și obiectivele investigației, noutatea și originalitatea științifico-practică, baza teoretică și metodologică a lucrării, importanța teoretică și valoarea aplicativă a tezei. De asemenea se explică aprobarea rezultatelor științifice și artistice.

Capitolul 1 cu titlul *Musicalul românesc în contextul evoluției genului* este compus din 4 subcapitole: **1.1. Istoria apariției genului de musical în spațiul muzical-teatral românesc**, explorează originile și condițiile care au favorizat apariția acestui gen în peisajul muzical-teatral din România. Textul prezintă aspecte generale ale *musicalului*, oferind explicații terminologice, evidențiind genurile teatral-muzicale care au influențat apariția *musicalului* românesc, precum *vodevilul*, *opera comică* și *opereta*. De asemenea, sunt identificați precursorii și libretiștii teatrului muzical din România, care au contribuit în mod egal la dezvoltarea acestui gen sincretic, având în vedere tendințele timpurii ale secolului al XX-lea.

Următorul subcapitol **1.2. Musicalul occidental pe scena românească**, prezintă primele exemple de *musicaluri* apărute în anii '70 ai secolului trecut, oferind o gamă largă de ilustrații ale dramaturgiei mondiale, bazate pe operele literare ale unor autori: O. Wilde, L. de Vega, G. B. Shaw, W. Shakespeare, R. B. Sheridan și alții. De asemenea, autoarea ne prezintă detaliat *musicalurile* occidentale montate în România: *Chicago* la Teatrul Național I. L. Caragiale din București (2005), *Broadway-București*, *Chicago*, *Cabaret*, *Fantoma de la Operă* și *Poveste din Cartierul de Vest* (2006), reprezentând primele semne ale tendinței de înnoire a repertoriilor din instituțiile teatrale. *Romeo și Julieta*, un *musical* de Gerard Presgurvic, marcând astfel primul *musical-rock* a fost prezentat de Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian” (2009). *Rebecca*, după romanul lui Daphne du Maurier (2010), *musicalul The Full Monty (Goi Pușcă)* au fost montate la Teatrul Național Mihai Eminescu din Timișoara (2011).

Urmează producții notabile precum *Scripcarul pe acoperiș* și *Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită*, care au contribuit la evoluția genului de *musical* pe scenele românești.

În anul 2012 *musicalul Chicago* a fost montat cu succes la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică I. L. Caragiale, iar în anul 2014, la Teatrul Național din București a fost realizat spectacolul *Cabaret*, regizat de R. Mazilu.

Alte producții remarcabile montate în România includ *West Side Story*, *Fantoma de la Operă*, *Mamma Mia!* și *My Fair Lady* (2019), iar în anul 2020 – *Kiss Me Kate*. Aceste spectacole, alături de alte capodopere americane precum *The Phantom of the Opera* și *Cabaret*, au contribuit la consolidarea și popularizarea genului de *musical* în România.

Subcapitolul **1.3. Producția românească originală: o privire generală**, examinează perioada secolului al XX-lea în contextul teatrului muzical românesc, marcând o evoluție și diversificare a formelor de expresie, de la tradiționala *operetă* până la dezvoltarea propriuzisă a genului *musical*. Dramaturgia națională este reprezentată de opere precum: *O noapte furtunoasă* și *O soacră* de I. L. Caragiale, *Chirițele*, *Piatra din casă*, *Sânziana* și *Pepelea*, adaptate după piesele lui V. Alecsandri, *Titanic Vals* și *Fulgi de nea* de T. Mușatescu, *Trei crai de la Răsărit* de B. P. Hașdeu ș.a.

Subcapitolul **1.4. Concluzii la capitolul 1**, reflectă etapele de bază ale evoluției genului *musical* din România, în care se subliniază orientările genuistice al acestui gen sincretic, precedat de alte forme muzical-teatrale non-academice (*vodevil*, *operă comică* și *operetă*). Paleta genuistică a *musicalurilor* românești este destul de variată: *rock-musical*, *musical-operă*, *musical-operetă* și *musical-comedie*.

Capitolul 2 cu titlul *Adio Chiustenge!:* un exemplu elocvent al *musicalului românesc* este compus din 7 subcapitole: **2.1. Compozitorul Dumitru Lupu: Viața și creația**. Personalitate complexă, născut pe 25 mai 1952 în Giurgiu, a activat în calitate de compozitor, dirijor și pedagog. Compozitorul nu a mers pe drumuri bătătorite, a fost un descoperitor de teme și s-a aplecat asupra istoriei Dobrogei, care l-a adoptat ca personalitate muzicală. Creativitatea sa muzicală este caracterizată prin melodicitate și expresivitate, consacrându-l în rândul compozitorilor români. Pe lângă prestigioasa carieră de muzician a colaborat cu libretista Carmen Aldea Vlad pentru realizarea multor proiecte fructuoase, inclusiv coloane sonore ale producțiilor de filme pentru copii (*Păcală se întoarce*, *O călătorie de neuitat*), majoritatea semnate de celebrul regizor Geo Saizescu. A contribuit semnificativ la conținutul muzical al unor producții TV și radio, a compus peste 500 de lucrări muzicale. Experiența sa în industria muzical-teatrală a culminat cu realizarea *musicalului Adio Chiustenge!*. Plecarea lui la ceruri în 22 iulie 2017, a însemnat o pierdere pentru lumea muzicală românească. Dumitru Lupu a lăsat în urmă o bogată moștenire sub diverse forme de creații, de la muzică pentru copii, spectacole radiofonice, până la subgenuri muzical-teatrale precum *fantezia muzicală*, *comedia* și diferite genuri cinematografice

2.2. Baza literară a musicalului Adio Chiustenge!. Alegerea subiectului, *Adio Chiustenge!*, pare neobișnuită și mai puțin tradițională pentru genul de *musical*. Se analizează

o gamă extinsă de texte, librete și tematici specifice genului de *musical* american, care acoperă o perioadă considerabilă. Deși în *musicalul* tradițional subiectul se construiește adesea în jurul unui mit, unei povești sau unei istorii arhetipale, în cazul *Adio Chiustenge!*, povestea se conturează într-o manieră diferită. Autorii s-au inspirat din istoria orașului Constanța din perioada de tranziție, ilustrând trecerea de la dominația otomană la câștigarea independenței de către România în anul 1877. Originalitatea și valoarea acestei creații derivă din legătura cu tradiția și istoria orașului. În cadrul tezei sunt adunate materialele de pregătire pentru *musicalul Adio Chiustenge!* găsite în arhiva personală, așa cum au fost lăsate de compozitorul D. Lupu și libretista C. A. Vlad.

În subcapitolul **2.3. Dramaturgia și compoziția muzicală**, se analizează aspecte ce țin de dramaturgia creației, remarcând o intersectare a două linii narative paralele: prima linie se referă la relațiile amoroase dintre personaje, a doua linie a subiectului pune în prim-plan tema orașului Chiustenge și a locuitorilor săi, tratându-i ca pe un personaj colectiv. În afara conflictului de natură sentimentală, descris anterior, se află personajul *Poetul*; datorită faptului că Mihai Eminescu a vizitat Constanța și una dintre scrisorile către iubita sa, Veronica Micle a fost trimisă din acest oraș, personajul *Poetul* leagă cele două linii narative: linia dragostei legendare, înălțătoare, pe de o parte, și linia orașului, pe de altă parte.

2.4. Ariile din musicalul *Adio Chiustenge!*: aspecte stilistice și de gen, procedee vocale și dificultăți interpretative

Acest subcapitol prezintă analiza celor 5 arii distincte a creației: Nr. 5 *Scrisoare către Veronica*, Nr. 8 *Aș vrea aicea să trăiesc*, Nr. 11 *Mare de Argint*, Nr. 17 *Mă-ntorc la tine iar...*, Nr. 18 *Ce-am avut și ce-am pierdut*. Sunt analizate anumite aspecte legate de limbajul muzical și de arhitectura tuturor ariilor din *musical* și sunt oferite sugestii interpretative.

Subcapitolul **2.5. Ansamblurile din creația analizată: limbajul muzical, tehnicile vocale și aspectul interpretativ** este supus unei analize muzicologice și interpretative complete, incluzând toate duetele, ansamblurile și numerele instrumentale.

Următorul subcapitol **2.6. Uvertura și dansurile din *musical*: caracteristica generală** este dedicat analizei succinte a fragmentelor instrumentale din creația analizată. Rezultatele se regăsesc în subcapitolul **2.7. Concluzii la capitolul 2**.

Teza se încheie cu **CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI** în care sunt expuse rezultatele cercetării care determină perspectivele dezvoltării ulterioare a temei proiectului științifico-artistic.

□ Apariția *muzicalului* românesc este strâns legată cu diverse genuri muzical-teatrale, precum: *opera, opereta, burlescul, vodevilul și revista*;

□ O etapă istorică semnificativă, care a influențat dezvoltarea genului pe scena românească, este reprezentată de montările autorilor occidentali.

□ Dumitru Lupu este o figură emblematică în evoluția genului de *musical* din România, consolidând o bogată experiență în domeniul muzicii *pop* începând cu anii 1970. *Adio Chiustenge!* (2016) a fost creat într-o perioadă de maturitate a compozitorului, reprezentând o investiție în cunoștințele sale componistice, prin adaptarea poveștilor și legendelor legate de orașul Chiustenge, într-o operă muzical-teatrală.

□ Am identificat faptul că structura dramatică a creației se organizează în jurul interacțiunii a două linii narative distincte: una, care explorează tematica dragostei, prezentată într-un mod original, și cealaltă, care dezvăluie portretul orașului Chiustenge. Punctul culminant al acestei interacțiuni constă în centrarea imaginii *Poetului* – Mihai Eminescu, care leagă aceste două elemente ale poveștii.

□ Din perspectiva subiectului și a tematicii, creația dată se bazează pe principiul de **polisubiect** (termen A. Andriușcenko).

□ O altă trăsătură tipică genului de *musical* identificată în această creație se referă la **poligen** (termen A. Andriușcenko), demonstrată prin analiza detaliată a tuturor numerelor vocale și printr-o analiză generală a numerelor instrumentale și coregrafice.

□ Deși acest *musical*, urmează modelul clasic al genului în varianta sa semantică, el este îmbogățit cu elemente specifice altor genuri. De exemplu, *arioso* și *recitativul*, frecvente în *opera* clasică, sunt integrate în structura *musicalului*, iar introducerea ansamblului coral cu soliști ne amintește de practicile *operei* conferindu-i o complexitate și o diversitate stilistică aparte.

□ Uvertura beneficiază de o dublă interpretare, fiind specifică atât *operei* cât și genului de *musical*.

□ Elementele *teatrului de revistă* sunt evidente prin abundența scenelor umoristice, pline de momente hazlii și satirice, numerele vocale precum: *Pentru un bănuț*, *Vei fi cadâna mea* și *Ce-am avut și ce-am pierdut*, evidențiază influența *teatrului de revistă*. De asemenea, *can-can-ul*, specific *music-hall-ului*, contribuie la diversitatea și îmbogățirea genurilor spectacolului.

□ *Musicalul Adio Chiustenge!* are o dramaturgie dezvoltată susținută de caracteristicile muzicale variate, cu aplicarea diferitor procedee de stil.

□ Limbajul muzical include o gamă largă de genuri și stiluri, inclusiv trăsăturile care aparțin muzicii *pop*, *rock*, *jazz*, muzică de film etc. Astfel, influențele muzicii *pop* pot fi remarcate în *Chiustenge oraș de poveste*, iar cele ale *music-hall-ului* în *Suntem marinari* și

Dammen show la Chiustenge. Singurul număr care se abate de la tiparele clasice ale genului de *musical* este *Ce-am avut și ce-am pierdut* (personajul *Olteanul*). Acest număr reprezintă un omagiu adus folclorului românesc, care a reușit să captureze esența umorului și a melismaticii specifice cântecelor populare.

□ Din perspectiva analizei interpretative am identificat o serie de recomandări utile, inclusiv alegerea selectivă a tipurilor de voci: tenor liric (*Flașnetarul*); bariton (*Chelnerul*); voci lirice, lejere, care dispun de posibilități de omogenizare vocală perfectă, cu o sonoritate clară (*Poetul*). Calități actoricești în spirit comic (*Olteanul*), abilități în stăpânirea de efecte și trucuri sonore (*Yusuf*); adaptabilitate interpretativă atât în maniera muzicii ușoare (*Deniz*), cât și a celei clasice (de *operetă*) a personajelor (surorile *Plitz*).

□ Datorită particularităților dialectice din limba turcă, o atenție sporită se va referi la pronunția textului din limba turcă, în special a consoanelor zgomotoase.

□ În mare parte dificultățile vocale din *musicalul Adio Chiustenge!* sunt comune la toate personajele. Se recomandă o emisie vocală verticală, cu o deschidere amplă a glotei; respirație lejeră și costo-diafragmatică; acordaj în intonarea corectă a intervalelor; închidere sincronă a vocilor în duete, terțete, ansambluri, executate într-o manieră interpretativă individuală bine pronunțată.

□ Notele acute se vor intona cu ajutorul registrului de *cap*, în unele cazuri pe *falset* (la bărbați), cu ajutorul mușchilor abdominali și deschiderea glotei.

□ Pronunția fonetică va necesita un volum de lucru aparte.

□ Conform partiturii, va fi nevoie de un raport sintactic dintre elementele lingvistice în limba română, turcă, rusă, engleză, franceză, fiind necesară o dicție impecabilă, lăsând liberă trecerea de aer, prin glotă sau laringe, deschise pe așa numita *senzație de căscat*, astfel se va evita cântatul pe corzi.

□ Stilistica muzicală a creației vizate demonstrează tendința numită **polistil** (termen A. Andriușcenko) [89], caracteristică genului de *musical* universal. Integrarea stilurilor variate provenite atât din muzica academică, cât și din cea non-academică, din folclor și chiar din muzica orientală, constituie unicitatea acestei creații muzical-teatrale.

□ Natura polistilistică a limbajului muzical din creația dată determină cerințe specifice pentru interpreții *musicalului Adio Chiustenge!*, prin complementaritatea de redare a diverselor stiluri de interpretare vocală: cel liric, tipic muzicii *pop*, și nu în ultimul rând, al manierei de interpretare populară.

□ Așadar, *musicalul Adio Chiustenge!* semnat de D. Lupu în colaborare cu libretista C. A. Vlad, se încadrează în principalele tendințe ale dezvoltării *musicalului* din a doua

jumătate a secolului XX și începutul secolului XXI, cu tematica de „centrifugalitate” și „globalism” etnocultural, pe de o parte, și cu păstrarea patrimoniului național și local, pe de altă parte.

RECOMANDĂRI

□ Continuarea și aprofundarea studiilor dedicate istoriei și teoriei genului *musical* din spațiul românesc.

□ Stimularea studiilor comparative dedicate dezvoltării genului *musical* din România și nu numai, dar și din alte țări vecine: Republica Moldova, Ungaria, Bulgaria, cu scopul identificării atât a aspectelor comune, cât și a diferențelor de ordin estetic și stilistic.

□ Implementarea datelor analitice, precum și a celor mai valoroase compoziții studiate în cadrul prezentei teze de doctor, în procesul didactic la specialitate *Canto actorie, Artele spectacolului* la instituțiile de învățământ superior din România și Republica Moldova.

□ Elaborarea manualelor și ghidurilor metodice dedicate analizei procedeele de interpretare vocală provenite atât din muzica ușoară, cât și din *jazz-ul* vocal.

□ Promovarea celor mai valoroase fenomene ale muzicii non-academice naționale din perioada contemporană, aflate sub influența schimbării repertoriale ale instituțiilor muzical-teatrale din spațiul românesc în practica concertistică națională.

□ Stimularea co-proiectelor cu implicarea muzicienilor din Republica Moldova, România și alte țări ale lumii, cointeresați în valorificarea genului de *musical*.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

În limba română:

1. ANDRIEȘ, A. *Dicționar de jazz*. București: Echinox, 1998. 428 p.
2. *Arta muzicală din Republica Moldova. Istorie și modernitate*. Chișinău: Grafema Libris, 2009. 952 p. ISBN: 978-9975-52-046-1.
3. BERLOGEA, I. *Teatrul american de azi. Călătorie teatrală prin Statele Unite*. Cluj Napoca: Dacia, 1978. 196 p.
4. *Brăiloiu Constantin compozitor muzicolog și etnomuzicolog român*. . [online]. [citată 08 mai 2023]. Disponibil: <http://surl.li/qnqpg>
5. BREAZU, M. *Noțiuni noi în teoria emisiei vocale*. Cluj Napoca: Editura Didactică, 1968, 92 p.
6. BURLUI, A. *Introducere în arta cântului*. Iași: Apollonia, 1996. 174 p.
7. CARAMAN-FOTEA, D., NICOLAU, C. *Rock, Pop, Folk... remix*. București, 2003. 698p.
8. CEGOLEA, G. *Mecanica artei cântului*. București: Armonia, 1992. 54 p.
9. CIOCEANU, F. *Premiera We Will Rock You România - O poveste despre muzică, dragoste și libertate*. [online]. [citată 28.12.2023]. Disponibil: <https://www.infomusic.ro/recenzie-concert/premiera-we-will-rock-you-romania-musical-profesionist-personalizat/>
10. COLOMPAR, A. M. *Musicalul românesc în contextul creației teatral-muzicale universale*. București: Editura Muzicală, 2023. 226 p.
11. COSMA, O. L. *Hronicul Muzicii Romanesti (vol.1)*. București: Editura Muzicală, 1973. 422 p.
12. COSMA, O. L. *Opera românească. Privire istorică asupra creației lirico-dramatice*. Vol. I. București: Editura Muzicală, 1962. 230 p.
13. CREANGĂ, S. *Cântul și vorbirea de performanță*. București: Editura Universitară, 2014. 412 p.
14. CRISTESCU, O. *Cântul. Probleme de tehnică și interpretare vocală*. București: Editura Muzicală, 1963. 146 p.
15. DORIZO, A. *Vocea: mecanisme, afecțiuni, corelații*. București: Editura Muzicală, 1972. 278 p.

16. *Home Timp liber, Evenimente*, „Salomeea cu masca si fara masca”. [online]. [citat 12.03.2023]. Disponibil: <https://a1.ro/timp-liber/evenimente/salomeea-cu-masca-si-fara-masca-id19434.html>
17. HUSSON, R. *Vocea cântată*. București: Editura Muzicală, 1968. 256 p.
18. *Rebecca, primul musical care a cucerit publicul din România*. [online]. [citat 17.01.2023]. Disponibil: <http://surl.li/qnqpz>
19. LUPU, D. *Actorul și muzica. Ghid de cunoștințe muzicale pentru viitorii actori*. Editura ExPonto, Constanța, 2002. 115 p.
20. LUPU, D. *Aspecte ale educării muzicalității*. Editura Ovidius University Press. Constanța, 2007. 114 p.
21. LUPU, D. *Muzica în domeniul culturii scenice*. Editura Ovidius University Press, Constanța, 2007. 191 p.
22. MĂRU-HANGHIUC, C. *Tehnica vocală (respiratorie și de emisie) în arta teatrală*. Teză de doctorat. București: Biblioteca UNATC, 2017. 86 p.
23. *Musical*. [online]. [citat 29.06.2023]. Disponibil: <https://www.britannica.com/art/musical>
24. *Musical* din enciclopedia *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. SADIE, S. Oxford University Press, Vol. 12, 880 p., pp.815-822.
25. PINGHIRIAC, E. *Arta cântului vocal*. București: Editura Fundația România de mâine, 1999. 123 p.
26. POPP, M. *Armonia aplicativă în improvizația de jazz, pop and rock*. București: Nemra, 1998. 96 p.
27. *Premieră - spectacol „Salome”, teatru, mască*. [online]. [citat 03.06.2023]. Disponibil: <https://www.hotnews.ro/stiri-cultura-11155723-premiera-spectacolul-salome-teatrul-masca.html>
28. *Remember Dumitru Lupu, la 67 de ani de la naștere. Lucrarea sa de suflet, „Adio, Chiustenge”*. [online]. [citat 22.09.2023]. Disponibil: <https://www.ziuaconstanta.ro/stiri/deschidere-editie/citestedobrogea-remember-dumitru-lupu-la-67-de-ani-de-la-nastere-lucrarea-sa-de-suflet-adio-chiustenge-inca-asteapta-692068.html>
29. ROTARU, D. *Actorul de musical sau tripla amenințare*. București: UNATC Press, 2001. 140 p.
30. „Salomeea cu mască și fără mască” [online]. [citat 021.11.2022]. Disponibil: <https://a1.ro/timp-liber/evenimente/salomeea-cu-masca-si-fara-masca-id19434.html>
31. SĂCEANU, A. *Conexiuni teatrale*. București: Editura Meridiane, 1981. 220 p.

32. SBÂRCEA, G. *O stradă cu cântec sau povestea musicalului*. București: Editura Muzicală, 1979. 222 p.
33. SBÂRCEA, G. *Opereta și lunga ei poveste*. București: Editura Muzicală, 1979. 294 p.
34. TCACENCO, V. *Cu privire la interpretarea noțiunii de „swing”*. În: *Învățământul artistic – dimensiuni culturale*. Chișinău, 2003, p. 101-104.
35. TCACENCO, V. *Fenomenul „șlagărului” unele aspecte*. În: *Problemele metodico-didactice în învățământul artistic superior*. Chișinău, 2003, p.59-62.
36. TCACENCO, V. *Istoria muzicii de estradă și jazz. prelegeri*. [online]. [citat 25.11.2023]. Disponibil:https://amtap.md/wpcontent/uploads/2019/09/Victoria_Tcacenco_istoria_muzicii_usoare_manual.pdf , p.27
37. VIEHMANN, I., ZDRENGHE, A M. *Curs de istoria jazzului*. Cluj-Napoca, 2000. 153 p.
38. VIȘAN, S. *Răzvan Mazilu. De la dans la musical*. București: Nemira, 2017. 296 p.
39. ZĂRNESCU, M. *Muzici și Muze: de la piesa de teatru la musical*. București:Nemira, 2015.334 p.
40. ZĂRNESCU, M. *Răzvan Mazilu vede teatru*. [online]. [citat 10.01.2024]. Disponibil: <https://yorick.ro/vedeteatru-si-audemusical-la-buzau/>

În limba engleză:

41. CRAIG, E. *On the Art of Theatre*. Boston: Small, Maynard&Co Publishers, 1968. 24 p.
42. GREEN, S. *Broadway Musicals: Show by Show*. Publisher: Hal Leonard Corporation, 1990. 408 p.
43. KENRICK, J. *Musical Theatre: A History, Methuen Drama*. Publisher: Bloomsbury 3PL, 2017. 352 p.
44. KNAPP, R., MORRIS, M. and WOLF, S. *The Oxford Handbook of the American Musical*. Oxford: University Press, Edition, 2013. 470 p.
45. LAWSON, A. and YAMADA, N. *Musical: The Definitive Illustrated Story*. Publisher: DK, 2021. 360 p.
46. PECKHAM, A. *The Contemporary Singer. Elements of Vocal Technique*. Boston: Berklee Press, 2000. 168 p.
47. PRICE, D. *Can-can*. London : Cygnus Arts, 1998. 213 p.
48. VIERTEL, J. *The Secret Life of the American Musical: How Broadway Shows Are Built*. Publisher: Sarah Crichton Books, 2017. 336 p.
49. WILLIAM, A., EVERETT and PAUL R. LAIRD. *The Cambridge Companion to the Musical*. Cambridge: University Press, 2002. 328 p.

În limba rusă:

50. АНДРУЩЕНКО, Е. *Мюзиклы Э. Ллойда-Уэббера конца 1960-х-1980-х годов. Сюжеты. Жанр. Стилистика. Автореф. дисс. канд. искусствовед.* Ростов-на-Дону. 2007, 26 с.
51. АНДРУЩЕНКО, Е. *Синтезирующие тенденции в мюзикле и рок-опере второй половины XX – начала XXI века и творчество Э. Ллойда-Уэббера.* Автореф. дисс. доктора искусствовед. Ростов-на-Дону. 2020, 44 с.
52. ИГНАТЬЕВ, Ф. *Эндрю Ллойд-Уэббер как феномен современной художественной культуры.* Автореф. дисс. канд. искусствовед. Санкт-Петербург, 2004, 25 с.
53. КОЛЛИЕР, Д. *Становление джаза.* Москва: Радуга, 1984. 390 с.
54. КОНЕН, В. *Рождение джаза.* Москва: Советский композитор, 1984. 310 с.
55. КОНЕН, В. *Третий пласт.* În: Советская музыка, 1990, №4, (vizitat 24.01.2024), 75-83 с.
56. КУДИНОВА, Т. *От водевиля до мюзикла.* Москва, 1982. 185 с.
57. ОВЧИННИКОВ, Е. *История джаза.* Выпуск 1. Москва, Музыка, 1994. 240 р.
58. Панасье Ю. *История подлинного джаза.* Ленинград: Музыка, 1979. 128 с.
59. САРДЖЕНТ, У. *Джаз. Генезис. Музыкальный язык. Эстетика.* Москва: Музыка, 1987. 296 с.
60. САХАРОВА, А. *Музыкальный театр Эндрю Ллойд Уэббера: жанрово-стилевые модели массовой и академической музыки.* Автореф. дисс. канд. искусствовед. Москва, 2008, 25 с.
61. СЫСОЕВА, А. *Бродвейский мюзикл. Процесс формирования жанра в 10-20-е годы XX века.* Автореф. дисс. канд. искусствовед. Москва, 2005, 22 с.
62. ТКАЧЕНКО, В. *Шико Аранов как основоположник традиций оркестрового джаза в Республике Молдова.* В: Южно-российский музыкальный альманах, 2015, №2, с.76-82.
63. ЧЕРНЫШОВ, А. *Джаз и музыка профессионально европейской традиции.* Автореф. диссертации на соискание учёной степени кандидата искусствоведения. Москва, 2009. 32 с.
64. ШАК, Ф. *Джаз как социокультурный феномен (на примере американской музыки второй половины XX века).* Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата искусствоведения. Ростов-на-Дону. 2008, 22 с.

PROGRAMUL CONCERTELOR DOCTORALE

Recitalul nr.1 11 mai 2022 Arii și duete din <i>musicalul Adio Chiustenge!</i> Cu participarea: Inga Ceban-soprano Elena Gatcin-pian Marius Eftimie -bariton	
Recitalul nr.2 09 martie 2023 Arii, duete și ansambluri Cu participarea: Inga Ceban-soprano Elena Gatcin-pian Marius Eftimie -bariton Andrei Răilean - chitară bas Valentin Tănase - percuție	
Recitalul nr. 3 24 martie 2023 <i>Adio Chiustenge!</i> Arii și duete, ansambluri Cu participarea: Inga Ceban-soprano Andrei Otean-bariton Elena Gatcin-pian Veaceslav Pană - chitară bas Iulian Ursu - percuție	

LISTA PUBLICAȚILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI

2. ARTICOLE ÎN REVISTE ȘTIINȚIFICE

2.3. Articole științifice în reviste incluse în *Registrul Național al revistelor de profil*

Categoria C:

2.3.1. Postolache (Ceban) Inga. *Premisele apariției musicalului românesc: pagini de istorie*. In: *Cultura și arta: cercetare, valorificare, promovare: conf. șt.*, 9 dec. 2022,. Chișinău, 2023, pp. 89-96. ISBN: 978-9975-3597-7-1.

2.3.2. Ceban (Postolache) Inga. *Musicalul Adio Chiustenge!*, al compozitorului dobrogean Dumitru Lupu și libretista Carmen Aldea Vlad: subiect și dramaturgie. In: *Revista de studii culturale și literatură Dialogica*. Chișinău, 2024, pp 50-55. ISSN: 2587-3695.

2.3.3. Postolache (Ceban) Inga. *Genres of Non-academic Musical Theater in Romania: Pages of history*. In: *Education, Research, Creation*. Universitatea Ovidius, Constanța, România, Vol.9, No.1, 2023, p. 347-356. ISSN: 2285-4223, ISSN: 2601-3002.

3. ARTICOLE ÎN CULEGERI ȘTIINȚIFICE

3.2. Culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale

3.2.1. Postolache (Ceban) Inga. *Западный мюзикл на румынской сцене*. Сборник материалов 12 Всероссийской научно-практической конференции (с международным участием). «Диалоги о культуре и искусстве». Пермь: Пермский Государственный Институт Культуры, 2022, с. 848-855. ISBN: 978-5-91201-427-7

3.2.2. Ceban (Postolache) Inga *O caracterizare sonoră a personajelor din musicalul „Adio Chiustenge!”*, de Dumitru Lupu In: *Studii de Știință și Cultură – Vasile Goldiș University Press*, Arad, România, 2024, Vol. XX, No.2, pp.156-164. ISSN: 1841–1401, Online ISSN: 2067 – 5135. 2024

3.2.3. Ceban Inga *The Arias of the Musical Adio Chiustenge!: Stylistic and Genre Aspects, Vocal Techniques, Interpretative Difficulties* In: *Education, Research, Creation*. Universitatea Ovidius, Constanța, România, 2024, Vol. 10 No.1, pp. 51-55. Print ISSN: 2285-4223 Online-ISSN: 2601-3002

PARTICIPAREA LA FORURILE ȘTIINȚIFICE

Materialele tezei au fost prezentate la 6 conferințe științifice:

1. Postolache Inga *Premisele apariției musicalului românesc: pagini de istorie/Premises of the appearance of the romanian musical: pages of history*, Conferința Științifică Națională a doctoranzilor și conducătorilor de doctorat *Cultura și Arta: cercetare, valorificare, promovare*, 10 decembrie 2021, AMTAP.
2. Postolache Inga, *Premisele apariției musicalului românesc, Valorificarea și conservarea prin digitizare a colecțiilor de muzică academică și tradițională din Republica Moldova*, 22 februarie 2022, AMTAP.
3. Постолаке Инга, *Западный мюзикл на румынской сцене. Всероссийская научно-практическая конференция* (с международным участием), Perm, Russia, 12 octombrie 2022.
4. Postolache Inga, *Genres of Non-academic Musical Theater in Romania: Pages of History*. Simpozionul Internațional *Învățământ, Cercetare, Creație*, Constanța (ICC2022), Facultatea de Arte, 09 iunie 2022.
5. Postolache Inga, *Genul de teatru muzical non-academic din România: pagini de istorie*. Simpozionul Internațional *Învățământ, Cercetare, Creație*, Constanța, 30 mai 2023, ICC, Facultatea de Arte.
6. Ceban Inga, *The Arias of the Musical Adio Chiustenge!: Stylistic and Genre Aspects, Vocal Techniques, Interpretative Difficulties*, Simpozionul Internațional *Învățământ, Cercetare, Creație*, Constanța (ICC2024), Facultatea de Arte, 08 iunie 2024.

ADNOTARE

Ceban (Postolache) Inga. *Musicalul Adio Chiustenge!* de Dumitru Lupu: limbaj muzical, arhitectonică și aspect interpretativ. Teză de doctor în arte, specialitatea 653.01. Muzicologie (creație), Chișinău, 2024.

Structura tezei: adnotări în trei limbi - română, rusă și engleză, introducere, două capitole, concluzii generale și recomandări, 90 de pagini ale textului de bază, bibliografie din 112 surse, 9 figuri, 33 exemple muzicale și 7 anexe. Rezultatele obținute sunt reflectate în 6 lucrări științifice publicate.

Cuvinte cheie: arie, canto, dans, dramaturgie muzicală, duet, *musical*, teatrul muzical de orientare non-academică

Domeniu de studiu: teatrul muzical românesc de orientare non-academică.

Scopul cercetării constă în fundamentarea aspectelor sonore ale *musicalului Adio Chiustenge!* de Dumitru Lupu, evidențiind particularitățile numerelor vocale precum și recomandări de ordin interpretativ.

Obiectivele cercetării sunt: trecerea în revistă a parcursului genului de *musical* în spațiul românesc, studiul diverselor tipuri de surse dedicate genului de *musical* universal și național (monografii, articole științifice, recenzii teatrale, lucrări metodice dedicate problemelor tehnicii vocale, materiale audio și video etc.); analiza integrală a creației din punct de vedere al subiectului, conceptului, structurii, textului literar, componentelor muzicale; cercetarea numerelor vocale (arii, duete, ansambluri) din creația selectată; studierea detaliată a procedeelelor vocale, a dificultăților interpretative și propunerea unor recomandări privind rezolvarea acestora. Cercetarea evoluției genului de *musical* în cultura muzicală non-academică românească.

Noutatea și originalitatea științifică rezidă în faptul că pentru prima dată în muzicologia din România și din Republica Moldova, se realizează o analiză aprofundată a creației muzical-teatrale *Adio Chiustenge!* de D. Lupu; sunt scoase în evidență procedee stilistice și de gen folosite de autor, sunt studiate aspecte ce țin de interpretarea vocală.

Noutatea conceptului artistic constă în interpretarea în premieră a ariilor și duetelor din *musicalul Adio Chiustenge!* de D. Lupu, în România și în Republica Moldova.

Valoarea aplicativă a tezei. Lucrarea de față se adresează viitorilor creatori de gen, într-un domeniu spectacular și își propune să înlesnească drumul spre formarea celor preocupați să își dezvolte capacitățile și abilitățile de interpret/formator în acest domeniu.

Implementarea rezultatelor științifice. Teza a fost realizată în cadrul Școlii doctorale *Studiul artelor și Culturologie* a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău, Republica Moldova. Rezultatele sunt reflectate în 6 articole științifice publicate și în comunicările prezentate în cadrul a 6 conferințe științifice, naționale și internaționale.

АННОТАЦИЯ

Чебан (Постолаке) Инга. Мюзикл *Адио Кюстенже!* Думитру Лупу: музыкальный язык, архитектоника, исполнительский аспект. Докторская диссертация по специальности 653.01. Музыковедение (творчество), Кишинев, 2024.

Структура диссертации. Работа содержит аннотации на трех языках – румынском, русском и английском, введение; две главы, общие выводы и рекомендации, 90 страниц основного текста, библиография из 112 источников, 9 схем, 7 приложений.

Ключевые слова: ария, пение, танец, музыкальная драматургия, дуэт, мюзикл, музыкальный театр неакадемической ориентации.

Область исследования: румынский музыкальный театр неакадемической ориентации.

Цель работы – изучение вербального и звукового аспектов мюзикла Думитру Лупу *Адио Кюстенже!*, выявление особенностей вокальных фрагментов, а также выработка исполнительских рекомендаций.

Задачами исследования являются: изучение различных видов источников, посвященных жанру мюзикла в национальной и зарубежной музыке (монографии, научные статьи, театральные рецензии, методические работы, посвященные проблемам вокальной техники, нотографические, аудио- и видеоматериалы и т. д.); целостный анализ произведения с точки зрения сюжета, концепции, структуры, литературного текста, музыкальной партитуры; углубленный анализ вокальных номеров (арий, дуэтов, ансамблей) избранного сочинения; детальное изучение вокальных приемов, исполнительских трудностей и рекомендации по их разрешению.

Новизна и научная оригинальность работы заключается в том, что впервые в румынском и молдавском музыковедении предлагается углубленный анализ музыкально-театрального произведения Д. Лупу *Адио Кюстенже!*, стилистических и жанровых приемов, использованных композитором, а также изучены аспекты, связанные с вокальной интерпретацией.

Новизна артистической концепции состоит в том, что арии и дуэты из мюзикла *Адио Кюстенже!* впервые были исполнены в Республике Молдова и в Румынии.

Прикладное значение дипломной работы. Настоящая работа адресована будущим создателям этого жанра в данной области музыкального театра и призвана облегчить путь к обучению тех, кто заинтересован в развитии своих способностей и навыков в качестве исполнителя и преподавателя мюзикла.

Внедрение научных результатов. Диссертация была выполнена в Школе Доктора искусства и культурологии АМТИИ, Кишинев, Республика Молдова. Результаты отражены в 6 опубликованных научных статьях и в докладах, представленных на 6 национальных и международных научных конференциях.

ANNOTATION

Ceban (Postolache) Inga. The musical *Adio Chiustenge!* by Dumitru Lupu: the musical language, the architecture and the interpretative aspect. Dissertation on Doctor of Arts Degree, specialty 653.01. Musicology (Creation), Chisinau, 2024.

Thesis structure. The work contains annotations in three languages – Romanian, Russian and English, introduction; two chapters, general conclusions and recommendations, 90 pages of main text, bibliography of 112 sources, 9 figures, 33 musical examples and 7 appendices.

Keywords: aria, singing, dance, musical dramaturgy, duo, musical, non-academic musical theatre.

Field of study: Romanian non-academic musical theatre

The purpose of the research consists in substantiating the verbal and sound aspects of the musical *Adio Chiustenge!* by Dumitru Lupu, highlighting the particularities of the vocal fragments as well as offering interpretive recommendations.

The objectives of the research are: the study of different types of sources dedicated to the genre of universal and national musical (monographs, scientific articles, theatre reviews, methodical works dedicated to the problems of vocal technique as well as notographic, audio and video materials); holistic analysis of the creation from the point of view of the subject, literary text, concept, structure, musical score; in-depth analysis of vocal numbers (arias, duos, ensembles) from the selected creation; detailed study of vocal methods, interpretive difficulties and recommendations for solving them.

The novelty and scientific originality consists in the fact that, for the first time in Romanian or Moldovan musicology, a detailed analysis of the musical-theatrical creation *Adio Chiustenge!* by D. Lupu is offered, the stylistic and genre procedures used by the composer are highlighted, the aspects related to vocal interpretation are studied.

The novelty of the artistic concept consists in the fact that arias and duos from the musical *Adio Chiustenge!* were performed for the first time in the Republic of Moldova and Romania.

The applied value of the thesis. The present work is addressed to the future creators of the genre, in a spectacular field without tradition and aims to facilitate the way towards the training of those concerned with developing their capabilities and skills as interpreter/teacher in this field.

Implementation of scientific results. The thesis was completed within the Doctoral School of Art Studies and Culturology at the Academy of Music, Theatre and Fine Arts, Chisinau, Republic of Moldova. The results are reflected in 6 published scientific articles and in communications presented at 6 national and international scientific conferences.

CEBAN (POSTOLACHE) INGA

MUSICALUL *ADIO CHIUSTENGE!* DE DUMITRU LUPU:

LIMBAJ MUZICAL, ARHITECTONICĂ ȘI ASPECT INTERPRETATIV

SPECIALITATEA: 653.01 - MUZICOLOGIE (CREAȚIE)

Rezumatul tezei de doctor în arte (Doctorat profesional)

Aprobat spre tipar: 07.08.2024

Formatul hârtiei: 60x84¹/₁₆

Hârtie ofset. Tipar ofset.

Tiraj: 50 ex.

Coli de tipar: 1,6.

Comanda nr. 100/24

Centrul Editorial-Poligrafic al USM
str. Al.Mateevici, 60, Chișinău, MD-2009
e-mail: cep1usm@mail.ru